

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14b Klub učiteľov FG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.12.2020
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Dana Janečková
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Krátka anotácia:

Rámcovým programom stretnutia č.8 bola analýza metód aktívneho učenia, ktoré je možné využiť v rámci finančnej gramotnosti, aby žiaci nielen aktívne robili, ale súčasne aj rozmyšľali nad tým, čo robia. V aktívnom učení klásť menší dôraz na sprostredkovanie informácií a väčší na rozvoj zručnosti žiakov.

Kľúčové slová:

- aktivizujúce metódy
- kritické myslenie
- bariéry aktivizujúcich metód

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Téma stretnutia: Komunikačné zručnosti - aktivizujúce metódy vyučovania

1. Otvorenie porady
2. Všeobecná charakteristika aktivizujúcich metód
3. Charakteristika vybraných aktivizujúcich metód
4. Bariéry aktivizujúcich metód
5. Diskusia, záver

1. Otvorenie porady

Na úvod koordinátor pedagogického klubu oboznámil prítomných s programom stretnutia.

2. Všeobecná charakteristika aktivizujúcich metód

Oboznámenie sa členov pedagogického klubu s definíciou aktívneho učenia a základnými charakteristikami. Aktivizujúce metódy by mali byť tie, ktoré podporia aktívnu účasť a spoluúčasť žiaka na získaní vedomostí a poznatkov. Veľmi dôležitou úlohou učiteľa je nielen vyučovať, t. j. odovzdávať učivo, ale aj naučiť žiakov učiť sa. Aplikovať vo vyučovaní také aktívne procesy zamerané na žiakov, žiaka, ktoré ho „donútiť“ chtiac-nechtiac vytvárať si, na základe informácií a skúseností získaných z tohto učiva, svoju vlastnú zmyslupnú a viacnásobne prepojenú sieť vedomostí. Pri aktívnom vyučovaní žiaci študujú myšlienky, pracujú s textom, riešia problémy a aplikujú získané vedomosti do praxe. Vyučovaciu metódu učiteľ zvolí na základe cieľa výučby, obsahu učiva a jeho analýzy. V odbornej literatúre sa uvádzajú aj tieto aktivizujúce vyučovacie metódy:

Metódy rozvoja kritického myslenia, pomocou ktorých sa u žiakov rozvíjajú schopnosti kriticky myslieť a na základe toho prijímať konečné rozhodnutia: *sokratovská metóda, metóda kladenia otázok, písomné práce, eseje, prípadová štúdia, inscenačná metóda, stratégia myslenia a učenia EUR.*

Metódy rozvoja tvorivého myslenia (heuristika), ktoré pomáhajú žiakom rozvíjať jednotlivé tvorivé schopnosti, ako sú fluencia, flexibilita, originalita, senzitivita, redefinícia, elaborácia: *DITOR, TRIZ, stratégia podnetných otázok, metóda zoznamu kontrolných otázok, IDEALS, Quickstorming, Brainstorming, metóda Philips 66, Synektika, morfológická analýza.* Aktivizujúce metódy vedú vyučovanie tak, aby boli edukačné ciele dosahované najmä na základe vlastnej činnosti žiakov.

3. Charakteristika vybraných aktivizujúcich metód

Inscenačné metódy – hranie roly.

Podstata metódy „hrania roly“ spočíva v simulácii stanovených situácií a riešenie sa realizuje pomocou hrania rolí žiakmi. Téma inscenácie vyžaduje pochopenie podstaty jednotlivými aktérmi, dostatočný priestor na tvorivé rozvíjanie ich individuálnych stratégií a dostatočne silnú osobnú motiváciu. Pomocou tejto metódy sa u žiakov rozvíjajú, napríklad tieto kompetencie: čítanie s porozumením, schopnosť hrať rolu, schopnosť odborne sa vyjadrovať, písanie,

formulácia viet, schopnosť riešiť problémy, schopnosť pracovať vo dvojici, komunikatívnosť, schopnosť prezentovať dosiahnuté výsledky, schopnosť oponovať, schopnosť analyzovať.

Didaktická hra

Je metóda, ktorú sme zaradili do edukačného procesu na škole. Každá didaktická hra má mať svoj cieľ a presné pravidlá, ktorými sa riadi. Didaktické hry možno využívať pri vysvetľovaní, overovaní, upevňovaní učiva, ale aj na spestrenie vyučovania a motiváciu žiakov. Hra musí byť primeraná veku, musí zodpovedať úlohám výchovnej práce a tematickým celkom príslušného učiva.

Prostredníctvom herných situácií sa dajú so žiakmi riešiť i zložité úlohy a problémy, lebo hra sa pre nich stáva silným motivačným stimulom, ktorý je schopný zmobilizovať ich kognitívny potenciál, hlavne pri súťaživých hrách. Didaktická hra je priamo konštruovaná tak, aby hrovou formou rozvíjala poznávacie funkcie.

Pracovné listy.

Pracovné listy sa považujú za veľmi vhodnú a účelnú pomôcku pri výučbe odborných predmetov. Môžu mať široké uplatnenie vo všetkých fázach učebného procesu ako vhodný doplnok, podpora, prípadne aktualizácia informácií základného učebného zdroja.

Spájajú možnosti učebného textu s vlastným, aktívnym vkladom žiaka buď formou samostatnej, alebo skupinovej práce. Ich zostavovanie nie je jednoduché. Je časovo náročné, vyžaduje si orientáciu v danej odbornej problematike a všeobecnej didaktike.

Metóda Cinguain (päťlístok)

Je metódou, prostredníctvom ktorej môžeme dosiahnuť syntézu vedomostí, reflektovať porozumenie danej témy a vytvoriť k nej svoj postoj. Pomenovanie pochádza z francúzštiny a je odvodené od slova cinq – päť. Ide o päťveršovú "báseň" zhrňajúcu informácie, zachytávajúcu myšlienky, pocity a presvedčenia v podobe stručných a výstižných výrazov, ktoré opisujú alebo reflektujú tému. Táto metóda je na rozvoj tvorivého myslenia, rozvíja fluenciu. Žiaci si uvedomujú pojmy, vlastnosti a vzťahy. Túto metódu je možné využiť aj na sebahodnotenie a tiež na spätnú väzbu, na začiatku školského roku na spoznávanie „diagnostikovanie“ žiakov.

Pravidlá na zostavenie básne sú nasledovné:

1. verš: jednoslovné pomenovanie témy - podstatné meno,
2. verš: dvojslovný opis témy - dve prídavné mená,
3. verš: trojslovné vyjadrenie činnosti - tri slovesá,
4. verš: štvorslovné vyjadrenie pocitu, emocionálneho vzťahu k téme,
5. verš: jednoslovné synonymum témy.

Zvolená téma: **Zisk**

Zisk
účtovný, daňový
vzniká, narastá, podporuje
je prostriedkom samofinancovania firmy
zdroj

Doplňovačka

Cieľ: Doplňovať do viet vhodné slová tak, aby vety dávali zmysel.

Táto vyučovacia metóda sa dá využiť na konci hodiny, aby si žiaci overili, či správne pochopili obsah učiva a dokázali produkovať netradičné závery.

Úloha: Doplňte do vety chýbajúce slovo.

Peniaze nám slúžia na

Ďalšie metódy s ktorými sa členovia PKFG oboznámili na stretnutí sú na

<https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/5719/chcete-zvysit-zaujem-ziakov-o-ucenie-skuste-pouzit-aktivizujuce-metody>

4. Bariéry aktivizujúcich metód

Členovia PKFG zhodnotili, aké majú skúsenosti s aktivizujúcimi metódami a aké bariéry (problémy) tieto metódy sprevádzajú:

Časová dotácia témy. Je potrebné zvážiť, či máme dostatok času na využívanie aktivizujúcich metód, pretože niektoré z nich sú časovo náročné.

Úroveň schopností, vedomostí a zručností žiaka. Aktivizujúce metódy si vyžadujú aktívnu účasť žiaka, ale takisto predpokladajú, že žiak bude schopný zapojiť sa do tohto myšlienkového pochodu.

Atmosféra v kolektíve, klíma triedy. Bohužiaľ, nie v každom kolektíve je možné realizovať akúkoľvek aktivizačnú metódu. Bariérou môžu byť napäté vzťahy učiteľ – žiak alebo žiaci medzi sebou, nevhodná „konštelácia“ žiakov v triede a pod.

Organizačné formy výuky a priestorové možnosti triedy. Odborné učebne, triedy s pevne uchytenými lavicami, úzky priestor v triede, nedostatočná technická vybavenosť môžu taktiež predstavovať bariéru. Obmedzením môže byť aj trieda s vysokým počtom žiakov.

Podpora rodičov pri aktivizačnom osvojení učiva. Neštandardnosť nových metód môže vzbudiť nedôveru rodičov v efektivitu práce učiteľa, obviňovanie učiteľa z ohrozovania ich dieťaťa

Učiteľovo poňatie výuky. Pokiaľ učiteľ nie je naklonený aktivizujúcim metódam, len ťažko ich bude používať.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA:

Koordinátorka klubu zhodnotila priebeh stretnutia.

Učitelia sa zhodli, že pri online vyučovaní, ktoré v súčasnosti prebieha sa niektoré metódy nedajú aplikovať alebo aplikovať veľmi ťažko. Výber metódy bude závisieť okrem iného aj od aprobácie učiteľa, resp. od dotácie online hodín z daného predmetu počas dištančnej výuky.

Členovia klubu sa dohodli:

1. na vyskúšaní aktivizujúcich metód na svojich vyučovacích hodinách,
2. odporúčaní, aby sa členovia klubu, ktorí aplikovali aktivizujúce metódy, podelili so svojimi skúsenosťami nielen s ostatnými členmi či v rámci PKFG, ale aj členmi ostatných pedagogických klubov.

Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Slavomír Ondrus
Dátum	20.12.2020
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Dana Janečková
Dátum	21.12.2020
Podpis	